

Kleidag 20 november 2014

Aanwezig: Gerald Schotman, Jan Kamminga, Jan Boer, Willy Dieterman, Albert Rodenboog, Jos de Groot, Corine Jansen, 5.1.2e, 5.1.2e, Siegbert van der Velde, 5.1.2e, Jan Wigboldus, Jacques Wallage, 5.1.2e, Susan Top, Ab Meijerman, Cor Zijderfeld en 5.1.2e

William Moorlag en Emme Groot later

5.1.2e en Peter Breukink afwezig

Opening door voorzitters Wallage en Kamminga

De heer Wallage heet een ieder welkom en geeft aan dat het goed is deze sessie met elkaar te hebben. Daarnaast zal de toegezegde externe evaluatie ook opgestart worden. Beide voorzitters hebben behoefte aan deze dag, omdat ze de gevraagde investeringsbereidheid in de praktijk onvoldoende hebben geproefd, daarover moet een open gesprek gevoerd worden onder leiding van Ab Meijerman.

De heer Meijerman benadrukt dat vandaag geen evaluatiedag is, maar een terugblik met als doel om te kijken of de Tafel de goede dingen op de goede manier doet. De Tafel is gestart onder een niet makkelijk gesternte, als je dat van buitenaf kijkt is het moedig van alle partijen om herstel van vertrouwen in te zetten. Lastige opgave, zo niet bijna een onmogelijke en toch zit je met elkaar aan tafel.

De heer Meijerman licht het programma toe. Hierop wordt door de heer Van der Velde aangegeven dat hij verbaasd was over de opzet van de dag. Hij geeft aan dat volgens hem een eerste stap zou zijn om te bepalen of het zinvol is om zo door te gaan., of er Als je alternatieven en verbeteringen gaat bespreken dan veronderstelt dit dat er al een gezamenlijke doelstelling is. Hij geeft aan dat het in groepjes bepalen van een doelstelling hem te weinig ruimte biedt om zijn achterban voldoende te vertegenwoordigen.

De heer Wallage geeft aan dat hij wel begrijpt wat de heer Van der Velde bedoeld en geeft aan dat het goed zou zijn plenair met elkaar de dag te beginnen.

In de voorbereiding op de kleidag hebben de Tafeldeelnemers een enquête ingevuld. Deze wordt doorlopen. Naar aanleiding van de enquête:

- Wordt gevraagd waarom niet iedereen de enquête heeft ingevuld. Hierop wordt uitgelegd dat 1 persoon de enquête niet heeft ingevuld zonder opgave van reden, 1 persoon kon de enquête niet openen en 1 persoon kon de enquête niet verwerken.
- Wordt opgemerkt dat het signaal dat de besluitvorming over de inzet van middelen dichter bij de mensen/organisaties in het gebied moet worden neergelegd goed in de gaten gehouden moet worden.
- Wordt opgemerkt dat het fijner was geweest als men in de beantwoording meer nuance aan had kunnen brengen.
- Wordt opgemerkt dat het opmerkelijk is dat er in de cijfers terugkomt dat ongeveer drie kwart van de respondenten aangeeft dat de doelstellingen worden bereikt, terwijl in de toelichtingen een ander beeld wordt geschetst.

Wat opvalt, is dat er wordt gezegd dat het te traag gaat, terwijl anderzijds wordt gezegd dat de Tafel een besluitvormingsmachine is.

Hierop wordt aangegeven dat het in de ogen van de mensen in het gebied altijd te traag gaat, dat besluitvorming zonder discussie vooraf schadelijk is voor het functioneren van de Tafel. Er wordt teruggeblikt naar het verloop van de besluitvorming over de uitvoeringsorganisatie, dit heeft een hoop frustratie opgeleverd. Dit heeft er toe geleid dat de maatschappelijke organisaties destijds een brief hebben geschreven over het verloop van en over de Tafel. De werkwijze van het nieuwe schadeprotocol zorgt er voor dat er weer wat vertrouwen terug komt. Er wordt aangegeven dat het soms voelt alsof de akkoordpartijen een gesloten blok

vormen en de maatschappelijke organisaties niet, zouden die wellicht meer een front moeten vormen? De maatschappelijke organisaties hebben nog te weinig grip.

Aan de hand van deze discussie wordt duidelijk dat er een spanningsveld is tussen de akkoordpartijen en de andere Tafelleden.

De heer Wallage geeft aan dat juist wanneer het spannend wordt je in vroegtijdig stadium zou moeten spreken met de bevolking. De ruimte voor de tafelleden om invloed uit te oefenen is centimeter voor centimeter bevochten, uiteindelijk heeft dat gewerkt.

Er wordt aangegeven dat het iedereen wel helder is dat verantwoordelijkheden daar gelaten moeten worden waar ze horen, maar dat er ook zaken uit handen gegeven kunnen worden. Als voorbeeld wordt gesteld dat het seismisch risico niet besproken wordt, maar dat de Tafel wel gevraagd wordt stelling te nemen in de discussie over preventief versterken. Als niet bekend is wat het seismisch risico is, hoe kan de Tafel dan garanderen wat veilig is in het gebied?

Aan de hand van deze discussie kan geconcludeerd worden dat er zich een patroon ontwikkeld waarbij de akkoordpartijen de Tafel niet vroegtijdig betrekken.

De heer Meijerman geeft aan dat wanneer buitenstaanders de verslagen lezen van de Tafel het ook niet helder is waar de Tafel zich aan gecommitteerd heeft.

Op de vraag "bent u er trots op om aan Tafel te zitten" zegt het merendeel nee.

De achterliggende gedachte hier is dat er veel verwachtingen zijn gewekt bij de achterbannen, maar dat er nog niet veel is om te laten zien.

Wat wel kenmerkend is dat er bijvoorbeeld bij dorpspleinontmoetingen uitleg aan de bevolking wordt gegeven en dat de houding van de mensen dan wel verschuift. Wellicht treden we als Tafel te weinig gezamenlijk naar buiten? Gesprekken met de achterbannen worden niet gevoerd als Tafel, maar als lid aan Tafel. Er kan meer kleur in de communicatie, de bevolking mag best weten dat er verschillende meningen aan Tafel zijn, dat er soms compromissen worden gemaakt.

Er wordt ook gesteld dat zo lang niet bekend is hoe het moet (bijvoorbeeld bij versterkingsprogramma) er ook geen signalen naar buiten moeten die paniek gaan veroorzaken.

Er gebeurt hier iets wat in de rest van het land nog nooit vertoond is, dat is wel heel bijzonder, maar zorgt ook voor onrust bij overheden, burgers en Tafelleden.

Bij het winnen van vertrouwen is het van belang de contrasten en de verschillen te laten zien.

Het openlijk in de media zeggen dat bijvoorbeeld door toedoen van NAM geen voortgang wordt geboekt kan nodig zijn, maar kan niet steeds gebruikt worden.

Bij de successen die geboekt worden moet de Tafel die ook zelf naar buiten brengen en niet een andere partij, anders blijf je in het imago hangen. Mensen mogen best weten dat de Tafel invloed heeft uitgeoefend, al was het met horten en stoten, dat mag uitgedragen worden.

De Tafel zou ook minder op details in moeten gaan, maar kaders moeten stellen.

Vervolgens komt het gesprek op de behandeling van de complexe gevallen. De heer Schotman geeft aan dat hij het onacceptabel vindt dat zaken zo lang blijven liggen. Maar het dilemma over achterstallig onderhoud zit hier stevig in, de afweging hoe dat aangepakt moet worden ligt op dit moment in Assen en dat hoort niet. Daar hoort de Tafel over te gaan.

Een ander voorbeeld is het gaswinningsbesluit, dit hoorde aanvankelijk niet bij het domein van de Tafel. Het is wel bijzonder dat de minister de onderzoeksgegevens gaat delen met de Tafel en dat de Tafel een rol krijgt op weg naar een nieuw gaswinningsbesluit. Hoe dat moet ligt echter nog open.

Naar aanleiding van de discussie is het gesprek opgeknipt in twee delen:

- Rolopvatting contractpartijen waarbij het beeld in verleden sterk was, er lag een convenant tussen partijen voor we als tafel begonnen en dat heeft niet geholpen en contractpartijen maken buiten tafel om afspraken
- Voor maatschappelijke organisaties en gemeenten: wat heb je als partij nodig om die rol naar samenleving (uitleggen wat tafel doet) goed te kunnen vervullen.

Met betrekking tot de rolopvatting wordt heel duidelijk naar voren gebracht dat het bij partijen niet helder is wat nu wel/niet aan Tafel moet worden besproken en met welk doel. Het hoeft niet zo te zijn dat je, wanneer je als verantwoordelijke partij iets op Tafel legt, je meteen je verantwoordelijkheid aan de Tafel hebt overgedragen. Het kan juist zo zijn dat de Tafel op voorhand wordt betrokken, zodat de Tafel input kan leveren op eventuele besluitvorming.

Bij andere onderwerpen kan het juist wel zo zijn dat je er een gezamenlijke verantwoordelijkheid van maakt. De gedeelde opinie aan Tafel is dat de Tafel in principe op alle onderwerpen die aardbevingsgerelateerd zijn een rol speelt, de bevoegdheden van partijen veranderen hier niet door, de Tafel is volwassen genoeg om zelf een grens te stellen waar men verantwoordelijkheid kan/wil nemen.

Hiermee komt vraag twee aan de orde, wat moet er gebeuren zodat partijen, en met name de maatschappelijke organisaties, de rol goed kunnen vervullen? Wat is nodig om bij de achterban het vertrouwen verder te versterken.

De Tafelleden geven allen kort weer hoe zij de achterban informeren, wat dit betekent voor de belasting voor de organisaties en de Tafelleden zelf. Hierbij valt op dat voor met name de maatschappelijke organisaties de druk hoog is. Daar waar ondersteuning aanwezig is, blijkt dit te weinig, want het werk van de eigen organisaties heeft hier onder te lijden. Dit laatste geldt overigens voor alle partijen, partijen met een grote organisatie achter zich moeten het er ook "even bij" doen. De maatschappelijke organisaties trekken wel samen op.

Vanuit MKB valt op dat MKB laat zien dat men het probleem wel erkent, maar het leeft daar veel minder dan bij bijvoorbeeld GBB. Er is veel tijd gestoken in het bereiken van de achterban, maar met weinig resultaat.

Vanuit Eemsdelta geldt dat er meer overzicht is maar de invalshoek van een heel andere orde. Daar ligt de nadruk meer op afbreukrisico en veiligheidsaspect. Terugkoppeling gaat daar meer achteraf, omdat in de achterban de focus toch meer ligt op het eigen werk.

De staf van de Tafel is bij aanvang bewust heel klein gehouden, daar is geen ruimte om de leden te ondersteunen. Het feit dat de staf nu in Winsum is gehuisvest helpt daar niet bij, er gaat veel tijd verloren aan het heen en weer rijden. Als hier mee gestopt wordt kan er efficiencywinst geboekt worden, vanuit overheden zou er wellicht wat ontzorging geboden kunnen worden.

Communicatie met achterban (en bijbehorende tijdsdruk) is hier niet mee opgelost.

Op de vraag of de gekozen werkstructuur (voorzitters/staf/agendacommissie/stuur-werkgroepen) tot verbetering geleid wordt gesteld dat het opdrachtgever- en opdrachtnemerschap beter geadresseerd kan worden.

Daarnaast wordt het als een gemis ervaren dat er bij de stuur- en werkgroepen geen secretariële ondersteuning is.

Voor wat betreft de agendacommissie geldt dat daar mensen aan deel moeten nemen die met mandaat aan tafel zitten en daar ook naar handelen. De agendacommissie zou meer moeten prioriteren en in mindere mate een soort vooroverleg van de Tafel moeten zijn.

Voor wat betreft de voorzitters geldt dat ze verbindend moeten zijn, soms een sturende rol moeten hebben, soms dienend. De gekozen rolverdeling is functioneel. De verschillende stijlen worden wel eens als verwarrend ervaren.

De heer Wallage geeft aan dat destijds is besloten dat de voorzitters de pers te woord staan en iedereen daarna vrij is om met eigen bril op extern te communiceren, het is wel van belang dat daar goed naar gekeken blijft worden, ook als het anders zou moeten.

In begin vonden beide voorzitters dat de spanning aan tafel benoemd moest worden omdat er niet openbaar wordt vergaderd. Dat heeft wel goed gewerkt. Vandaag is niet besproken maar het zou goed zijn om eens na te denken of de vergaderingen (deels) openbaar zouden moeten worden.

Het programma is werkende weg aangepast. Gerald Schotman is gevraagd om toe te lichten hoe de overgang van NAM naar CVW verloopt.

De heer Schotman geeft aan dat hij zich bewust op afstand houdt van CVW. Hij geeft aan dat het belangrijk is en blijft dat de Tafel contact houdt met CVW, de link moet zo kort mogelijk zijn. CVW moet voelen wat aan Tafel speelt en de Tafel moet gelegenheid hebben vragen te stellen. CVW moet met een schone lei beginnen, de complexe gevallen blijven eerst bij NAM, waarbij de heer Schotman de intentie heeft om op deze gevallen heel snel actie te ondernemen. De mensen waar het om gaat moeten weten waar ze aan toe zijn. Zo kan het niet langer. De heer Schotman heeft intern NAM opdracht gegeven om voor 17-12 alle langlopende zaken gelabeld te hebben (is het standaard/is het een moeilijk geval, moeilijke gevallen gaan door naar een taskforce). Om CVW de gelegenheid te geven snel te starten is dit constructief gekozen.

De heer Wallage geeft aan dat er een brief naar de minister gaat waarin onder andere een voorstel wordt gedaan voor een onafhankelijk arbiter in de regio. Deze brief gaat in kopie naar de Tafelleden. De heer Schotman geeft aan daar een voorstander van te zijn, hij is van mening dat NAM geen publiek beleid behoort te maken.

Onder de toezegging dat er een verslag van de middag volgt sluit de heer Meijerman de middag. De heer Wallage dankt de heer Meijerman voor het leiden van de middag.